

EUROPAPARLAMENTET

SPECIALUTGAVA

EUROPEISKA RÅDET
17 och 18 juni 2004
i Bryssel

TAL AV TALMAN PAT COX
ORDFÖRANDESKAPETS SLUTSATSER

02/S-2004

*Generaldirektoratet för parlamentets
ledning*

SV

SV

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

Tal
av Pat Cox, Europaparlamentets talman
till Europeiska rådet

Bryssel,
fredagen den 18 juni 2004

VALET TILL EUROPAPARLAMENTET

Detta är Europeiska rådets första möte efter valet till Europaparlamentet den 10-13 juni, som var den mest omfattande övning i gränsöverskridande och kontinentomfattande demokrati som någonsin genomförts i Europa. Som Europaparlamentets talman måste jag tyvärr säga att jag anser att valet, oavsett de enskilda valresultaten, blev en besvikelse i två avseenden.

För det första genom det relativt låga valdeltagandet, som var exakt detsamma som 1999 med EU:s dåvarande 15 medlemsstater (49 procent), och den alltför omfattande röstskolkningen i de flesta nya medlemsstaterna (26 procent). Detta tydliggör vad många av oss har fruktat, nämligen att många människor har svårt att relatera till EU och uppskatta de verkliga fördelarna som EU innebär för deras dagliga liv.

För det andra visar det ökade stödet för de grupper som är skeptiska till EU - och i vissa fall lider av EU-fobi - på en negativ spiral som gör att en liten, men betydelsefull grupps inställning till hela det europeiska projektet utvecklas från likgiltighet till ren fientlighet.

Valet var ett tillfälle som vi missade. Alltför många politiska partier inriktade sig på nationella eller personliga frågor. Europa var i stor utsträckning den ingrediens som saknades i valet till Europaparlamentet.

Det politiska ledarskapet kräver nu ett aktivt engagemang för att vända opinionen hos unionsmedborgarna. Om så inte sker riskerar de negativa tendenserna att växa sig starkare och hindra oss från att göra framsteg med det europeiska projektet. Resultatet var en besvikelse för Europaparlamentet, men det måste också fungera som en varning till samtliga institutioner. De regeringar som efter den här helgen förhoppningsvis kommer att inleda sina kampanjer för ratificering, i de länder där folkomröstning kommer att hållas, har fått en ordentlig varningssignal.

Nu är det de europeiska statsmännens ansvar att ställa upp för EU. Vi måste försvara vår europeiska vision, och vi måste göra det på ett språk som folk kan förstå. Det EU som vi försvarar måste vara ett EU som är relevant. EU är inte bara det framgångsrikaste försoningsprojekt som världen någonsin har skådat, utan det handlar även om sysselsättning, säkerhet, förbättrade infrastrukturer och höga miljökrav. EU handlar om att ge våra **befolkningar** ekonomisk tillväxt, välstånd och säkerhet. Om vi skapar en koppling mellan våra politiska ambitioner för EU och förmågan att uppnå resultat på dessa områden, och om vi betonar den europeiska dimensionen i de frågor som vi vet att de oroar sig för - arbetslöshet, terrorism, brottslighet, pensionsfondernas framtid, ekonomisk tillväxt och, i synnerhet i de nya medlemsstaterna, jordbruksreformer - kommer vi att kunna vända vindarna och kanske även återuppväcka den entusiasm för EU som lyste med sin frånvaro förra helgen. För detta krävs att vi koncentrerar oss på det viktiga och fokuserar på resultat.

*

* *

ETT OMRÅDE MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA - KAMPEN MOT TERRORISM

När det gäller att ge medborgarna det de vill ha hamnar bekämpningen av terrorism och skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa högt upp bland prioriteringarna, och här har EU verkligen något att tillföra. Därför vill jag idag upprepa den uppmaning som parlamentet framförde redan den 11 mars om att Europeiska rådet bör hålla ett nytt möte om skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, ett Tammerfors II, där man bör göra ett bokslut över erfarenheterna från de senaste fem åren - både misslyckanden och framgångar - och hämta inspiration från dagens möte för att utarbeta en ny dagordning och ett program på medellång sikt, som både tar hänsyn till den akuta politiska situationen och behovet av en strategi. Min egen önskan är att det berörda rådet skall utarbeta lagstiftning på detta område som i så hög grad rör medborgarna, och att inte göra det bakom ryggen på vare sig de nationella parlamenten eller Europaparlamentet, utan att göra det på ett öppet sätt, efter att verkligen ha hört och fört en dialog med parlamentsledamöterna.

UTVIDGNINGEN

I förslaget till ordförandeskapets slutsatser betonas med rätta att Bulgarien och Rumänien är en del av den oundvikliga femte utvidgningen av Europeiska unionen. På Europaparlamentets vägnar välkomnar jag de mycket stora framsteg som dessa båda länder har gjort i anslutningsförhandlingarna - i synnerhet när det gäller Bulgarien som denna vecka lyckades avsluta samtliga förhandlingskapitel. Parlamentet har uttryckt särskild oro i fråga om reformprocessen i Rumänien. Om Rumänien inte genomför sina reformer riskerar landet att skapa en lucka mellan sig självt och övriga länder i utvidgningsprocessen.

Parlamentet ställer sig mycket positivt till tanken om att inleda förhandlingar med Kroatien i början av 2005. Som Ni själv sade i Era slutsatser, herr ordförande, skulle steget in i nästa fas mot Kroatiens anslutning fungera som en sporre för det nya europeiska perspektivet för länderna på Västra Balkan.

När det gäller Turkiet kommer Europeiska rådet i december att avgöra om man kan fastställa ett datum för när förhandlingar skall inledas. Europeiska rådet kommer att få korrekt och vägledande information i kommissionens rapport som förväntas komma till hösten. Jag hoppas emellertid att Ni tar hänsyn till att vi välkomnar Turkiets fortsatta ansträngningar för att reformera landet, och att Turkiet har spelat en mycket positiv roll i förhandlingarna om och för effekterna av Annans fredsplan. Vi i parlamentet välkomnar alldeles särskilt frigivningen av Leyla Zana, som tilldelats vårt Sacharovpris, och hennes kolleger.

*
* *

Idag talar jag till er för trettonde och sista gången sedan mitt mandat som Europaparlamentets talman började. Under den tiden har Europaparlamentet enligt min mening visat sig vara en **mogen och tillförlitlig lagstiftningspartner** för rådet och kommissionen som alltid har betonat att politiken kommer i första rummet.

Under de senaste fem åren har Europaparlamentet uppfyllt sitt institutionella uppdrag genom att utöva sina lagstiftningsbefogenheter på ett **effektivt och ansvarsfullt** sätt. Under de senaste fem åren har 403 medbeslutandeförfaranden och 86 förlikningsförhandlingar avslutats med gott resultat, vilket är 250 procent mer än under föregående femårsperiod. Det var endast två förslag som inte antogs, nämligen direktivet om uppköpserbjudanden 2001 och direktivet om hamntjänster 2003.

Parlamentet har uppenbarligen **inte försökt utnyttja sin parlamentariska företrädesrätt till det yttersta**. Nästan en tredjedel av alla förfaranden gick snabbt och antogs vid första behandlingen, medan hälften godkändes och avslutades vid andra behandlingen, före förlikningsförfarandet, vilket innebär att endast en femtedel gick till egentlig förlikning. För att uttrycka det klarare har parlamentet och rådet alltså använt lagstiftningsinstrumentet politiskt, med mycket sunt förnuft och i strategiskt syfte.

När jag för första gången talade till er i Barcelona talade jag om att vi måste åtgärda bristen på uppnådda resultat för medborgarna. Ingenstans är detta behov mer uppenbart än när det gäller Lissabonagendan, där **bristen på faktiska resultat håller på att föra oss till bristande trovärdighet** för verksamheten som helhet. Jag är glad att jag kan tala om för er att parlamentet under hela mandatperioden har gett 100 procent och bevisat att det kan påta sig sitt ansvar som lagstiftare och arbeta snabbt. Tack vare vårt samarbete och samarbetet med det irländska ordförandeskapet har parlamentet kunnat avsluta sitt arbete i ett "avgångstempo" utan like. Detta får vi inte ge avkall på i fortsättningen.

Ni minns säkert att jag i Barcelona också föreslog ett interinstitutionellt avtal om **bättre lagstiftning, som vi sedan uppnått genom att anta en uppsättning riktlinjer** för ökad effektivitet och insyn i hur vi tillsammans stiftar EU:s lagar. Kvaliteten på vår lagstiftning är avgörande. **Nu borde vi tillämpa** det avtal vi ingick.

För det första tror jag att vi bör få bort **konsolideringen och förenklingen** av lagarna från det sidospår där de stått alltför länge och ta fram den vilja och de resurser som behövs för att se över den ohanterliga mängden av lagar. Vi bör utarbeta ett **gemensamt och prioriterat program för alla tre institutioner, med en exakt tidtabell**. Våra uttalade mål, nämligen att lagarna skall vara **enkla, klara och säkra**, måste speglas i våra resultat.

För det andra borde vi **allvarligt överväga de alternativ till reglering som anges i avtalet**. Det är klart att vi måste reglera på EU-nivå, men vi **borde göra det bättre och i mindre omfattning**. Detta är en subsidiaritetsfråga som våra institutioner nog kan enas om, men den påverkar också konkurrenskraften. Vi vill naturligtvis inte bromsa tillväxten genom onödiga regler och förordningar om det finns lämpliga, flexibla alternativ.

För det tredje måste vi så snart som möjligt komma överens om **gemensamma kriterier och en gemensam metod för konsekvensbedömning** i lagstiftningsförfarandet, för att vi bättre skall kunna mäta de **budgetmässiga** och **ekonomiska** effekterna av våra insatser för **sysselsättningen, konkurrenskraften** och **miljön**. Om vi inte går in för uppgiften med viljestyrka och resurser kommer kvaliteten på lagstiftningen att bli lidande och detta kommer i sista hand att skada de europeiska medborgarna.

På flera allmänpolitiska områden är det nödvändigt att vi går vidare från lovvärda uttalanden om goda avsikter till praktiska resultat. Alltför ofta finns det luckor mellan våra politiska ambitioner och vår kapacitet och politiska vilja att agera. **Att koncentrera sig på det viktiga och fokusera på resultat är de viktigaste uppgifterna för nästa kommission och nästa parlament**. Det kommer att underlättas betydligt genom att man ger ny tonvikt åt att uttrycka EU:s allmänna mål klart och tydligt.

Viktigast av allt är att vi i kommunikationen till den breda allmänheten och i våra kampanjer talar om en union som verkligen betyder något. Vi behöver tala om värdenas Europa och inte bara begränsa oss till att tala om de sterila marknadernas Europa eller den gemensamma jordbrukspolitikens krångligheter, hur nödvändiga de än är. Vi måste tala till folk om vår tro på en pluralistisk demokrati och hur central den är för det europeiska projektet.

Vi har skapat en ny europeisk metod. Vi får inte vara blygsamma när det gäller att låta den manifesteras sig fullt ut på en multilateral internationell arena.

Denna agenda, som grundar sig på värden, förpliktar oss att betona vår gemensamma uppgift att upptäcka och skapa **ny europeisk harmoni**. Detta är den nya horisonten. Detta är **steget utöver det harmoniserade Europa**. Jag är övertygad om att den nya unionen kan möta det nya århundradets utmaningar stärkt av gedigna värden, fokuserat på klara intressen, effektivt genom ökade handlingsmöjligheter och uppbackat av gemensam politisk vilja och visioner.

Detta Europeiska råd har en huvuduppgift, nämligen att anta en bra konstitution som äntligen sätter stopp för vår långa tid av institutionell själviakttagelse. Den måste dock åtföljas av ett åtagande om att få det stöd från allmänheten som behövs för ratificering och för att förnya EU:s institutioner, särskilt kommissionen efter valet. Vår uppriktiga förhoppning är att ni når upp till målet under detta möte. Det blir den starkaste signalen till EU-skeptikerna och till dem som tvivlar på vår fasta avsikt, nämligen att åter skapa en välfungerande union, en union som fungerar med 25 medlemsstater.